

Amateka Ahishwe y'Umurongo wa Mirongo Ine — Umubare Wa Kabiri

Leta Zunze Ubumwe za Amerika, Patriot Act, n'Inzira igana ku Isohozwa ry'Ubuhanzu

Jeff Pippenger
2024-09-19

Twasoje ingingo iheruka n'interuro yavugaga iti: “Mu mwaka wa 2001, guverinoma ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika yashyizeho itegeko ryitwa Patriot Act.”

“Harimo benshi, ndetse no mu bari mu murimo wo guharanira ko kubahiriza ku Cyumweru bishyirwaho ku gahato, bahumishijwe amaso ku byazakurikiraho nibarangiza iki gikorwa. Ntibabona ko barimo kurwanya mu buryo butaziguye umudendezo mu by'idini. Hariho benshi batigeze basobanukirwa ibyo Isabato ya Bibiliya isaba n'ishingiro ry'ibinyoma urwego rwo ku Cyumweru rwubakiyeho. Igikorwa icyo ari cyo cyose gishyigikira amategeko agenga iby'idini mu by'ukuri kiba ari ukwemera ubupapa, bwo mu bihe byinshi cyane bwagiye burwanya ubutajegajega umudendezo w'umutimanama. Kubahiriza ku Cyumweru kubaho kwabyo nk'urwego rwitwa urwa Gikristo kubikesha 'ubwiru bw'ubugome;' kandi ugushyirwa mu bikorwa kwabyo kuzaba ukwemera by'ukuri amahame ari yo mabuye y'imfuruka nyir'izina ya Roma. Igihe igihugu cyacu kizaba cyihakanye gityo amahame y'ubutegetsu bwacyo ku buryo gishyirahwe itegeko ryo ku Cyumweru, Ubuporotesitanti muri icyo gikorwa buzafatanyaga n'ubupapa; kandi ntibizaba ari ikindi uretse guha ubuzima igitugu kimaze igihe kirekire gitegereje n'ishyamba ryinshi amahirwe yacyo ngo cyongere gisimbukire mu butegetsu bw'igitugu bukora.” Testimonies, volume 5, 711.

1888 cyashushanyaga 2001, kandi icyo gihe ni bwo Blair Bill yatangijwe; nyamara kuba itaratoranyijwe ngo ibe itegeko byayibujije kuvuga mu buryo bw'ubuhanzu. Yabaye ikimenyetso cya 66 AD, ni ukuvuga kugotwa kwatangiye hanyuma kukavanwaho mu buryo bw'amayobera. Iyo bisobanuwaga ko hari ibihe bibiri byo kugeragezwa kw'ishusho ya ya nyamaswa, kandi ko igihe cya kabiri gitangirana n'itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, gishushanywa n'umwaka wa 321, kandi ko icyo gihe kirangira ubwo itegeko ryo ku Cyumweru ry'isi yose, rishushanywa na 538, rishyizwe mu bikorwa mu buryo bwuzuye; ubwo rero ubuhanzu busaba ko intangiriro y'igihe cya mbere cyo kugeragezwa kw'ishusho ya ya nyamaswa na yo itangirana n'uburyo runaka bwo gushushanya itegeko ryo ku Cyumweru rivugwa. Mu 1888, Blair Bill yari igerageza ryo gushyirahwe itegeko ry'Igihugu ryerekeye umunsi wo ku Cyumweru, kandi 1888 hagaragaza igihe marayika wo mu Iyahishuwe 18 amanuka maze akamurikisha isi ubwiza bwe.

Itegeko rya Patriot ni ikigereranyo cy'itegeko ryo ku Cyumweru ritangiza igihe cyo kugeragezwa kw'ishusho y'inyamaswa muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Leta Zunze Ubumwe za Amerika zivugaga nk'ikiyoka mu gusohozwa Iyahishuwe igice cya cumi na gatatu, umurongo wa cumi n'umwe, igihe zishyira mu bikorwa itegeko ryo ku Cyumweru. Igihe zishyira mu bikorwa iryo

tegeko, zizavuga nk'ikiyoka, kandi iryo tegeko ryo ku Cyumweru rigaragaza ko ishusho y'inyamaswa yamaze kubumbwa byuzuye muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Muri icyo gihe Leta Zunze Ubumwe za Amerika zizaba zujuje igikombe cyazo cy'igihe cy'igeragezwa, kandi ubuhakanyi bw'igihugu bukurikirwa no kurimbuka kw'igihugu. Muri icyo gihe Leta Zunze Ubumwe za Amerika zireka kuba ubwami bwa gatandatu bw'ubuhanuzi bwa Bibiliya, ubwo ubumwe bw'impande eshatu buzaba bushyizweho.

Alufa na Omega buri gihe yerekana iherezo rifatanije n'itangiriro, kandi mu itangiriro rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika habaye ibihe bitatu byatumye Leta Zunze Ubumwe z'Amerika zivugaga mu buryo bw'ubuhanuzi, bikaranga itangiriro rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika nk'ubwami bwa gatandatu bw'ubuhanuzi bwa Bibiliya. Itangazo ry'Ubwigenge ryo mu 1776, rikurikiwe n'Itegeko Nshinga ryo mu 1789, hanyuma n'Amategeko ya Alien and Sedition yo mu 1798, bigaragaza incuro eshatu za mbere Leta Zunze Ubumwe z'Amerika yavuze mu buryo bw'ubuhanuzi. Buri kimwe muri ibyo bitabo bitatu cyagereranyaga ukuvuga kwa Leta Zunze Ubumwe z'Amerika. Izo ntambwe eshatu zayoboye ku mwaka wa 1798, ari wo tangiriro rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika gutegeka nk'ubwami bwa gatandatu bw'ubuhanuzi bwa Bibiliya. Izo ngarukamipaka z'ingenzi uko ari eshatu zo mu ntangiriro ya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, ni zo zigereranya kandi ngarukamipaka eshatu z'ingenzi ziyobora ku iherezo rya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika gutegeka nk'ubwami bwa gatandatu bw'ubuhanuzi bwa Bibiliya.

Itegeko rya Patriot ni ubwa mbere mu bihe bitatu Leta Zunze Ubumwe z'Amerika ivuga uko igera ku musozo wayo nk'ubwami bwa gatandatu. Ukuvuga kwa gatatu, kugaragaza iherezo ry'ubwami bwa gatandatu, ni itegeko ryo ku Cyumweru. Hagati muri ayo mateka ni ho hatangijwe Imanza za Pelosi zo ku ya 6 Mutarama, zatangiye mu mwaka wa 2022. Izo manza zari ukwanga mu buryo butaziguye uburenganzira bwanditswe kandi bugashingwa imizi mu Itegeko Nshinga, kuko izo manza zari iza politiki mu miterere yazo, kandi gukoresha amategeko nk'intwari ntikwari uguhimba ibinyoma by'ukuri gusa, ahubwo koko kwari ugutera mu buryo butaziguye amategeko y'"imigendekere y'ianza" n'amategeko y'"ibikubiye mu mategeko" nk'uko bigaragazwa mu Itegeko Nshinga.

Itegeko rya Patriot mu mwaka wa 2001 ryari igitero gitaziguye ku "Ngingo y'Ikurikizwa Ry'Ubutabera Bukwiye" iboneka haba mu Ivugururwa rya Gatanu no mu Ivugururwa rya Cumi na Kane ry'Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Izo ngingo ziteganyaga ko nta muntu ushobora kwamburwa ubugingo, umudendezo, cyangwa umutungo hadakurikijwe inzira y'amategeko iboneye. Ibyo byabaye mu mwaka wa 2001, kandi mu mwaka wa 2022 igitero cyagabwe ku Itegeko Nshinga cyibasiye haba "ubutabera bukwiye bw'imigendekere y'ianza" ndetse n'"ubutabera bukwiye bw'ishingiro ry'amategeko." Ijambo "kwihakana" risobanura guhakana, kandi Mushiki wacu White agaragaza ko mu gihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, ihame ryose ry'Itegeko Nshinga rizahakanwa.

"Binyuze ku itegeko rishyiraho ubupapa mu kurenga ku mategeko y'Imana, igihugu cyacu kizitandukanya burundu no gukiranuka. Ubwo Ubuporotesitanti buzambura ukuboko kwabo hakurya y'umworera kugira ngo bufate ukuboko kw'ubutegetsi bw'i Roma, ubwo buzarambukira hejuru y'ikuzimu kugira ngo buhuze ibiganza n'ubupfumu bw'iby'umwuka,

ubwo kandi, bitewe n'ingaruka z'ubu bumwe bw'impande eshatu, igihugu cyacu kizahakana buri hame ry'Itegeko Nshinga ryacyo nk'ubutegetsi bw'Abaporotesitanti n'ubwa repubulika, kandi kigashyiraho ingamba zo gukwirakwiza ibinyoma n'ubuyobe bya gipapa, ni bwo tuzamenya ko igihe cyageze ngo Satani akore ibitangaza bye biteye ubwoba kandi ko imperuka iri hafi.”

“Nk'uko kwegera kw'ingabo z'Abaroma kwari ikimenyetso ku bigishwa cy'irimbuka rya Yerusalemu ryari rigiye kubaho, ni ko no uku kureka ukwizera gushobora kutubera ikimenyetso cy'uko imbibi zo kwihangana kw'Imana zigezeho, ko urugero rw'ibicumuro by'ishyamba ryacu rwuzuye, kandi ko marayika w'imbabazi agiye kuguruka akagenda, atazigera agaruka. Ubwo ni bwo ubwoko bw'Imana buzajugunywa muri bya bihe by'umubabaro n'agahinda abahanuzi basobanuye ko ari igihe cy'amakuba ya Yakobo. Gutaka kw'abizerwa, abatotezwa, kuzamuka kugera mu ijuru. Kandi nk'uko amaraso ya Abeli yatakiye ku butaka, ni ko hari n'amajwi atakira Imana ava mu mva z'abahowe ukwizera, ava mu mva zo mu nyanja, ava mu buvumo bwo mu misozi, ava mu byobo byo mu nzu z'abihaye Imana: 'Uzageza he, Mwami, wera kandi w'ukuri, utaracira urubanza kandi ngo uhore amaraso yacu ku batuye mu isi?'”

“Uwiteka ari gukora umurimo We. Ijuru ryose ririmo guhaguruka. Umucamanza w'isi yose agiye vuba guhaguruka no guhesha ubutabera ubutware Bwe bwatutswe. Ikimenyetso cy'agakiza kigiye gushyirwa ku bantu bitondera amategeko y'Imana, bubaha amategeko Yayo, kandi banga ikimenyetso cy'inyamaswa cyangwa icy'igishushanyo cyayo.

“Imana yahishuye ibizaba mu minsi y'imperuka, kugira ngo ubwoko bwayo butegurirwe guhagarara bushikamye imbere y'umuyaga w'inkubi w'uguhinyurwa n'umujinya. Ababuriwe iby'ibizaba bibategereje ntibakwiriye kwicara bategereje batuje inkubi igiye kuza, bihumuriza yuko Uwiteka azarinda abanyamurava be ku muni w'amakuba. Dukwiriye kumera nk'abantu bategereje Umwami wabo, atari mu gutegereza kudakora, ahubwo mu murimo ukoranwa umwete, dufite kwizera kutajegajega. Iki si igihe cyo kwemera ko ibitekerezo byacu bihugikwa n'ibintu bidafite uburemere bwinshi. Mu gihe abantu basinziriye, Satani arimo akorana umwete ategura ibintu kugira ngo ubwoko bw'Uwiteka butazabona imbabazi cyangwa ubutabera. Ubu urugendo rw'umuryango wo guhimbaza ku Cyumweru rurimo kwiyereka mu mwijima. Abayobozi bawo barimo guhisha ikibazo nyakuri, kandi benshi bifatanyaga n'uwo muryango na bo ubwabo ntibabona aho uwo mugezi wo muni ugana. Ibyo uvuga byoroheje kandi bigaragara nk'ibya Gikristo, ariko ubwo uzatangira kuvuga, uzakwishura umwuka wa cya kiyoka. Ni inshingano yacu gukora ibishoboka byose kugira ngo twirinde akaga katewe ubwoba. Dukwiriye gushaka uko twakuraho urwikekwe twishyira imbere y'abantu mu buryo bukwiye. Dukwiriye kubagezaho ikibazo nyakuri kiriho impaka, bityo tugatanga ukwiyamiriza gukomeye kurusha ubundi kurwanya ingamba zigamije kugabanya umudendezo w'umutimanama. Dukwiriye gusaka mu Byanditswe Byera kandi tukabasha gutanga impamvu y'ukwizera kwacu. Umuhanuzi aravugaga ati: 'Ababi bazakomeza gukora ibibi: kandi nta n'umwe mu babi uzasobanukirwa; ariko abanyabwenge bo bazasobanukirwa.'” Testimonies, volume 5, 451, 452.

Mushiki wacu White ahuza itegeko ryo ku Cyumweru n'ibimenyetso byinshi biranga iminsi y'imperuka, kandi mu kubigenza atyo amagambo ye ahishura "ibizabaho mu minsi y'imperuka, kugira ngo ubwoko Bwe bwitegure guhagarara burwanya umuyaga w'itotezwa n'uburakari." Ni cyo gituma ibimenyetso arihuza muri uyu murongo bigomba gusuzumwa neza kandi bitonze. Ndimu nsaba ko aho herekezwa ari umurongo w'ubuhanuzi wibanda ku Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, hamwe no "kuvuga" kw'icyo gihugu nk'ikimenyetso gifitanye isano n'ibindi.

Ibyo nshaka kuvuga ni uko, Umushinga w'Itegeko wa Blair mu 1888, Itegeko Patriot mu 2001, n'ubushinjacyaha bwa politiki bwakozwe n'Aba-Demokarate hamwe n'Aba-Repulikani b'abanyagihango batagira igihugu batangiye mu 2022, buri kimwe muri byo cyari uguhakana ku buryo butaziguye ingingo ebyiri z'ingenzi z'Itegeko Nshinga. 1888 ihagarariye gushyira mu bikorwa kuramya ku Cyumweru, hanyuma mu 2001 habaho guhinduka hakava ku mategeko y'Abongereza hajywe ku mategeko y'Abaroma. Mu 2022, amategeko "afatika" n'amategeko "y'imiburanishirize" yaratewe.

Amategeko ngenderwaho agena uburenganzira n'inshingano by'abantu ku giti cyabo n'imiryango, mu gihe amategeko agenga imikirize y'imanza asobanura uburyo bwo gukemura amakimberane no gushyira mu bikorwa uburenganzira n'inshingano by'abantu ku giti cyabo n'imiryango. Amategeko asobanura imyitwarire yemewe cyangwa itemewe n'amategeko kandi agateganya ibihano biyireba. Amategeko ngenderwaho akubiyemo inzego nyinshi z'amategeko, harimo amategeko ahana, ay'imbenezamubano, n'agenga amasezerano.

Amategeko ahana ibyaha ni urugero rwiza cyane rw'amategeko ashiraho ibikubiyemo by'ingenzi. Amategeko ahana ibyaha asobanura ibikorwa bifatwa nk'ibyaha n'ibihano biteganyirizwa ibyo byaha. Ariko amategeko mbenezamubano agenga amakimberane hagati y'abantu ku giti cyabo n'imiryango, nko kutubahiriza amasezerano, gukomeretsa umuntu, cyangwa amakimberane ku mutungo.

Amategeko y'ingingo ubusanzwe yandikwa mu mategeko, amabwiriza, n'amategeko ashingiye ku manza zaciwe. Amategeko ni amategeko ashirwaho n'inzego zishinga amategeko, nk'inteko zishinga amategeko z'ibihugu cyangwa iz'intara, kandi amabwiriza ni amategeko n'imikorere bishyirwaho n'inzego z'ubutegetsi. Amategeko ashingiye ku manza zaciwe ni amategeko abacamanza bashyiraho binyuze mu gusobanura kwabo amategeko, amabwiriza, n'Itegeko Nshinga.

Amategeko agenga imikirize y'imanza yerekeza ku mabwiriza ayobora inzira y'amategeko. Agaragaza uburyo imanza zinyura mu rwego rw'ubutabera, uherye ku gutanga ikirego bwa mbere kugeza ku mwanzuro wa nyuma. Amategeko agenga imikirize y'imanza akubiyemo inzego zinyuranye z'amategeko, harimo imikirize y'imanza mbenezamubano, iz'inshinjabyaha, n'iz'ubutegetsi. Intego y'amategeko agenga imikirize y'imanza ni ugutuma inzira y'amategeko iba ikwiye kandi ikora neza. Atanga urwego ngenderwaho rwo gukemura amakimberane kandi agatuma buri wese ugira uruhare mu nzira y'amategeko, harimo abacamanza, abanyamategeko, n'ababuranyi, amenya icyo asabwa.

Amategeko agenga ibikubiyeho n'amategeko agenga imikorere y'imanza agamije gukorana kugira ngo ubutabera bukorwe. Amategeko agenga ibikubiyeho asobanura uburenganzira n'ishingano by'abantu ku giti cyabo n'imiryango, naho amategeko agenga imikorere y'imanza agaragaza uburyo bwo gukemura impaka no gushyira mu bikorwa ubwo burenganzira n'izo nshingano. Mu yandi magambo, amategeko agenga ibikubiyeho asobanura imyitwarire yemewe n'amategeko cyangwa itemewe n'amategeko n'ingaruka z'imyitwarire itemewe n'amategeko, naho amategeko agenga imikorere y'imanza agaragaza uburyo izo ngingo z'amategeko zikemurwa.

Mu mwaka wa 2001, Patriot Act yakuyeho uburenganzira bwa habeas corpus. "Habeas corpus" ni imvugo y'Ikilatini isobanurwa ngo "uzahabwa umubiri." Yerekeza ku ihame ry'amategeko ririnda abantu gufungwa binyuranyije n'amategeko, risaba ko urukiko rusuzuma niba ifungwa ry'umuntu rishingiye ku mategeko. Habeas corpus ni uburenganzira bw'ingenzi mu nzego nyinshi z'amategeko, cyane cyane izakomotse ku mategeko rusange y'u Bwongereza. Bwemeza ko umuntu adashobora gufungwa adafite impamvu ikwiriye kandi bukamwemerera kujuririra umucamanza ku bijyanye n'ubwemewe bw'ifungwa rye.

Ingingo yiswe "Due Process Clause" igaragara mu Ivugururwa rya Gatanu no mu Ivugururwa rya Cumi na Kane ry'Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Izi ngingo ziteganyako nta muntu ushobora kwamburwa ubuzima, ubwigenge, cyangwa umutungo atabanje kunyura mu nzira y'amategeko ikwiye. Inkiko zashyizeho amashami abiri y'inyigisho yerekeye due process: due process y'imigendekere y'amategeko n'iya due process y'ibikubiye mu mategeko. Mu mwaka wa 2001, binyuze mu Patriot Act, habeas corpus yakuweho nk'uburenganzira, kandi amategeko y'Ubwongereza asimburwa amategeko y'Abaroma. Amategeko y'Ubwongereza ateganyako umuntu afatwa nk'umwera kugeza igihe ahamijwe icyaha, naho amategeko y'Abaroma yo ateganyako umuntu afatwa nk'umunyacyaha kugeza igihe ahamijwe ko ari umwera. Mu manza za Pelosi zo mu 2022, due process y'imigendekere y'amategeko n'iya due process y'ibikubiye mu mategeko byombi byarengweho bikabije. Amategeko agenga ibikubiyemo n'amategeko agenga imigendekere y'imanza byombi byakoreshejwe mu manza za Pelosi mu buryo bunyuranye rwose n'intego yabyo y'ireme nshinga.

Itandukaniro hagati ya due process y'ibikubiyeho n'iya due process y'imigendekere rishingiye ku bice bitandukanye by'amategeko n'uburenganzira buri gitekerezo kirinda mu rwego rw'Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, cyane cyane nk'uko biteganywa n'Ingingo za Due Process zo mu Ivugururwa rya Gatanu n'irya Cumi na Kane.

Substantive due process yita ku burenganzira bw'ibanze n'ubwisanzure bwa ngombwa leta idashobora kuvogera, uko uburyo bwakoreshejwe bwaba bumeze kose. Irinda uburenganzira bumwe na bumwe kutivangwamo na leta kabone n'iyoy hakurikijwe uburyo bukwiye. Substantive due process ikubiyemo uburenganzira bufatwa nk'ubw'ibanze, nk'uburenganzira bwo kugira imibereho bwite, uburenganzira bwo gushaka, n'uburenganzira bwo kurera abana b'umuntu. Ubu burenganzira burindwa kutinjirirwa na leta keretse gusa habayeho inyungu ikomeye ya Leta. Ikora nk'igipimo kigenga ububasha bwa leta, igatuma amategeko n'amabwiriza bitica ubwigenge bw'ibanze.

Ubutabera bukurikizwa mu buryo bw'amategeko bwerekeye inzira n'imihango ubutegetsu bugomba gukurikiza mbere yo kwambura umuntu ubuzima, ubwigenge, cyangwa umutungo. Bwemeza ko abantu bahabwa gufatwa mu buryo buboneye kandi butarobanura binyuze mu nzira zemewe n'amategeko. Ubutabera bukurikizwa mu buryo bw'amategeko busaba ko ubutegetsu bukurikiza intambwe cyangwa inzira zimwe na zimwe, nko gutanga imenyeshwa, kuburanisha mu buryo buboneye, no guha umuntu umwanya wo kumvwa, mbere yo kumwambura uburenganzira bwe. Bushimangira uburyo amategeko ashirwa mu bikorwa, bukemeza ko ubutegetsu bukora mu buryo butunganye kandi buboneye.

Intambara zishingiye ku gukoresha amategeko nk'intwari yagaragajwe kuva ibigeragezo bya Pelosi byatangira, zigereranya ihakana ry'uburenganzira bukwiye haba mu rwego rw'ibikubiye mu rubanza no mu rwego rw'imigendekere yarwo. Uburenganzira shingiro bw'abaturage b'Abanyamerika bwahakaniye ku mugaragaro kandi mu buryo bwagize ingaruka zigaragara. Ibikorwa by'imitwe yihisha inyuma y'abandi n'iyangirika rigaragara ry'inze za Leta Zunze Ubumwe za Amerika zizwi ku magambo ahinnye y'inyuguti zazo byagiye bishyirwa ahagaragara kenshi kuva na mbere y'uko ibigeragezo bya Pelosi bitangira, ariko uburyo bw'amategeko bwakoreshejwe n'abagendera ku nyungu z'isi yose bo mu mashyamba yombi kuva ibigeragezo bya Pelosi byatangira, bugaragaza mu buryo bweruye isenyuka ry'uburenganzira bukwiye mu migendekere y'imanza.

Mbere y'iyi ngingo twarasomye ngo: "Igikorwa icyo ari cyo cyose gishyigikira ishyirwaho ry'amategeko y'idini, mu by'ukuri kiba ari igikorwa cyo kwemera ubupapa, bwo mu bihe byinshi cyane byarwanyije ubutajegajega umudendezo w'umutimanama. Kwizihiza ku Cyumweru kubaho kwabyo nk'urwego rwitwa urwa Gikristo bikomoka ku 'ibanga ry'ubugome;' kandi guhatirwa kwabyo kuzaba ari ukwemera ku buryo bufatika amahame ari yo nkingi y'imfuruka ya Katorika y'i Roma. Igihe igihugu cyacu kizaba cyihakanye amahame y'ubutegetsu bwacyo kugeza n'aho gishyiraho itegeko ryo ku Cyumweru, Ubuporotesitanti muri icyo gikorwa buzasangira urunana n'ubupapa; nta kindi bizaba ari cyo uretse guha ubuzima igitugu kimaze igihe kirekire gitegereje n'ishyamba ryinshi uburyo bwo kongera kwadukana ubutegetsu bw'igitugu bukora."

Mu murongo w'amateka ushobora kugereranywa n'Itegeko Nshinga rya Leta Zunze Ubumwe za Amerika, harimo ibimenyetso by'ingenzi bitatu byihariye bigaragaza igice runaka cy'Itegeko Nshinga haba mu itangiriro no ku iherezo bya Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Buri kimwe muri ibyo bimenyetso by'ingenzi bitatu ni igikorwa cya politiki, bityo kikaba gishushanya kuvuga kwa Leta Zunze Ubumwe za Amerika. Icyo gatatu muri ibyo bimenyetso bitatu byo mu itangiriro, cyaranze umwaka wa 1798, cyari Amategeko yerekeye Abanyamahanga n'Ayerekeye Guhagarika Imvugo Zihabanye n'Ubutegetsu; kandi icyo gatatu muri ibyo bimenyetso byo ku iherezo ni igihe Leta Zunze Ubumwe za Amerika izashyiraho itegeko ry'icyumweru, maze ikavuga nk'ikiyoka mu isohozwa rya Ibyahishuwe igice cya cumi na gatatu, umurongo wa cumi n'umwe.

Amateka y'ubuhanuzi ya Leta Zunze Ubumwe z'Amerika atangira igihe, nk'uko yashushanyijwe n'isi, yarambuye umunwa wayo ikamira umwuzure w'itotezwa rya cya kiyoka.

Inzoka isuka mu kanwa kayo amazi nk'umwuzure inyuma y'umugore, kugira ngo amutwarwe n'uwo mwuzure. Ariko isi itabara uwo mugore, isi irasama umunwa wayo, imira uwo mwuzure ikiyoka cyari gisutse mu kanwa kacyo. Ibyahishuwe 12:15, 16.

Mu mwaka wa 1776, cya gikoko cyagombaga kuzamuka giturutse mu isi, kandi amaherezo kikazahinduka ubwami bwa gatandatu bw'ubuhanuzi bwo muri Bibiliya mu mwaka wa 1798, cyamize umwuzure w'itotezwa ryari rigenewe ubwoko bw'Imana, gishyiraho igihugu gifite Itegeko Nshinga ryamaganye abanyagitugu b'ubwami bw'i Burayi n'abanyagitugu b'itorero rya papa.

Itangazo ry'Ubwigenge ryo mu 1776 ryashushanyaga Itegeko rya Patriot ryo mu 2001. Itegeko Nshinga ryo mu 1789 ryashushanyaga Ibigeragezo bya Pelosi byatangiye mu 2022. Amategeko y'Abanyamahanga n'Ay'Ubwigomeke yo mu 1798 yashushanyaga itegeko ryo ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika.

Kwamamaza kuri rubanda k'umudendezo kwakozwe n'abakunzi b'igihugu b'Abanyamerika mu 1776 kwagereranyaga itangazwa ry'itakara ry'umudendezo binyuze mu Patriot Act yo mu 2001. Itegeko Nshinga ryo mu 1789 ryagereranyaga Pelosi Trials zatangiye mu 2022. Alien and Sedition Acts zigereranya itegeko ryo ku Cyumweru. Amateka yo kwihakana buri hame ryose ry'Itegeko Nshinga agereranya ihirikwa rigenda rikura buhoro buhoro ry'Itegeko Nshinga rirangirira ku itegeko ryo ku Cyumweru.

Iyi mirongo yose ihurira hamwe mu mateka ahishwe y'umurongo wa mirongo ine wo muri Daniyeli igice cya cumi na kimwe. Muri iyi nyandiko twasubiyemo ibika bine byo mu Testimonies, igitabo cya 5, pp. 451, 452.

Mu nyandiko ikurikiraho tuzasesengura izo paragarafu mu buryo bwimbitse.